

Amendement 1

Nicolaus Fest, Jean-Paul Garraud, Jaak Madison, Tom Vandendriessche, Laura Huhtasaari, Harald Vilimsky
namens de ID-Fractie

Verslag

A9-0205/2020

Magdalena Adamowicz

Versterking van de mediavrijheid: bescherming van journalisten in Europa, haatzaaiende taal, desinformatie en de rol van platforms
(2020/2009(INI))

Ontwerpresolutie (artikel 181, lid 3, van het Reglement) ter vervanging van niet-wetgevingsontwerpresolutie A9-0205/2020

Resolutie van het Europees Parlement over versterking van de mediavrijheid: bescherming van journalisten in Europa, haatzaaiende taal, desinformatie en de rol van platforms

Het Europees Parlement,

- gezien het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (IVBPR) uit 1966, en met name artikel 19,
 - gezien algemeen commentaar nr. 34 van het Comité voor de rechten van de mens van de VN over artikel 19 van het IVBPR (vrijheid van mening en vrijheid van meningsuiting),
 - gezien het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU) en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU),
 - gezien artikel 11 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, waarin bepaald is dat eenieder de vrijheid heeft een mening te hebben, alsook de vrijheid kennis te nemen en te geven van informatie of ideeën, zonder inmenging van enig openbaar gezag en ongeacht grenzen, en dat de vrijheid en de pluriformiteit van de media moeten worden geëerbiedigd,
 - gezien het actieplan van de Commissie tegen desinformatie van 5 december 2018,
 - gezien artikel 54 van zijn Reglement,
 - gezien het advies van de Commissie cultuur en onderwijs,
 - gezien het verslag van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken (A9-0205/2020),
- A. overwegende dat mediavrijheid, pluriformiteit en onafhankelijkheid van de media en de veiligheid van journalisten cruciale onderdelen vormen van het recht op vrije

meningsuiting en informatie; overwegende dat de mainstreammedia in sommige lidstaten in hun berichtgeving alleen een subjectief links discours hanteren;

- B. overwegende dat mediakanalen in handen van de overheid hun activiteiten hebben uitgebreid en tegenwoordig actief zijn op het internet en op socialemediaplatforms, waarbij ze vaak een kritiekloos discours hanteren ten aanzien van overheidsoptreden;
 - C. overwegende dat socialemediaplatforms zoals Twitter en Facebook enerzijds zijn onderworpen aan overheidsregulering en anderzijds willens nillens een beleid van zelfcensuur hebben ingevoerd, waarbij posts van gebruikers van sociale media, waaronder de president van de Verenigde Staten van Amerika, zijn gecensureerd of verwijderd, en waarbij gebruikers van sociale media zelfs zijn geblokkeerd zodat ze niet langer gebruik kunnen maken van deze platforms nadat hun posts als onjuist zijn aangemerkt door zogenaamde “factcheckers” die voor de socialemediaplatforms zelf werken;
 - D. overwegende dat bekend is dat China desinformatie heeft verspreid in verband met de COVID-19-uitbraak in december 2019; overwegende dat dit door de Europese Dienst voor extern optreden (EDEO) werd verdoezeld en gerelativeerd;
 - E. overwegende dat in september 2020 een documentairereeks getiteld “Estonia: The Discovery That Changes Everything” werd uitgebracht, waarin de zaak van het in 1994 gezonken schip MS Estonia wordt onderzocht en waarin wordt onthuld dat in de scheepsramp een gat van vier meter zit dat eerder niet was opgemerkt en niet werd geregistreerd; overwegende dat dit nieuwe bewijsmateriaal in tegenspraak is met de officiële verklaring voor het zinken van het schip; overwegende dat in 1995 het Estonia-akkoord werd ondertekend door Zweden, Finland, Estland, Letland, Polen, Denemarken, Rusland en het Verenigd Koninkrijk, waarbij deze landen de plaats van de ramp tot heiligdom hebben uitgeroepen en hun burgers hebben verboden in de buurt van het scheepswrak te komen; overwegende dat journalist Henrik Evertsson en zijn cameraman Linus Andersson na het verschijnen van hun documentaire zijn gearresteerd wegens “schending van een begraafplaats”, waarvoor ze twee jaar gevangenisstraf riskeren als ze schuldig worden bevonden tijdens hun proces, dat volgens de planning in januari 2021 in Göteborg van start zal gaan;
 - F. overwegende dat het Europees Parlement herhaaldelijk zijn bezorgdheid heeft geuit over het gevaar van desinformatie; overwegende dat oppositiepartijen er op onevenredige wijze en ten onrechte van zijn beschuldigd zich te bedienen van desinformatie en hier voordeel uit te trekken;
 - G. overwegende dat het Europees Parlement 36,3 miljoen EUR aan geld van de Europese belastingbetaler heeft besteed aan zijn propagandacampagne voor de Europese verkiezingen van 2019, en dat hierbij niet alle in de EU aanwezige politieke gevoeligheden en verschillende visies over Europa werden vertegenwoordigd;
1. beschouwt het recht op vrijheid van meningsuiting als een van de fundamentele burgerlijke vrijheden, een recht dat doorheen de geschiedenis steeds een waarmerk is geweest van onze Westerse democratieën;
 2. benadrukt dat regeringen en overheidsinstanties zich niet mogen inlaten met de strijd

tegen desinformatie, aangezien er geen duidelijke manier blijkt te zijn om een onderscheid te maken tussen de bestrijding van desinformatie en censuur; merkt op dat het onmogelijk is een scheidsrechter aan te wijzen die een definitief oordeel kan vellen over wat desinformatie is, en dat het niet aan overheden is hierover te oordelen;

3. is van mening dat een te algemene en vage definitie van “haatzaaiende taal” ondoeltreffend kan zijn en kan leiden tot onevenredig en willekeurig gebruik, hetgeen de vrijheid van meningsuiting zou schaden en de oorspronkelijke intenties in het gedrang zou brengen;
4. onderstreept dat de lidstaten in staat zijn om bezorgdheden in verband met de vrijheid van meningsuiting, persvrijheid, desinformatie en propaganda in hun respectieve landen aan te pakken en dat de inmenging van de EU in strijd is met de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid;
5. moedigt de lidstaten aan om effectieve en duidelijke wetgeving vast te stellen om de transparantie van media-eigendom te waarborgen, en daarbij bijzondere aandacht te besteden aan de financiering, transparantie en doelstellingen van mainstreammediakanalen;
6. benadrukt dat de onafhankelijkheid van de media moet worden geëerbiedigd en dat pogingen om hun agenda te bepalen uit den boze zijn; is van mening dat publieke omroepen een bijzondere plicht hebben om neutrale informatie te verstrekken en zich niet mogen bezighouden met politieke agendavorming;
7. eerbiedigt het recht van particuliere ondernemingen om hun eigen bedrijfsmodel te bepalen; spoort socialemediaplatforms er niettemin toe aan om een gelijk speelveld te bevorderen voor alle politieke, filosofische en religieuze overtuigingen, in overeenstemming met het recht op vrijheid van meningsuiting; veroordeelt zelfcensuur door socialemediaplatforms waarbij zij gebruikers lager rangschikken, blokkeren of demonetiseren, enkel en alleen omdat zij een mening uiten; is van mening dat de vaststelling van een rechtskader voor de vrijheid van meningsuiting en de regulering van de inhoud van platforms een nationaal prerogatief moet blijven, met inbegrip van het onderzoeken van het monopolie of quasimonopolie van deze socialemediaplatforms om de vrije markt en de democratie te beschermen;
8. benadrukt dat elke betrokkenheid van de uitvoerende macht bij het verwijderen, wijzigen of beïnvloeden van een persoonlijke of publieke opinie een inbreuk kan vormen op het beginsel van vrije meningsuiting, dat bedoeld is om het recht op vrije meningsuiting te beschermen tegen overheidsinmenging; onderstreept dat alle directe of indirecte overheidshandelingen, bijvoorbeeld om socialemediaplatforms te verplichten inhoud te reguleren, vatbaar moeten zijn voor heroverweging door nationale rechters, teneinde censuur door de uitvoerende macht te voorkomen en de scheiding der machten te waarborgen;
9. wijst erop dat de EU moet voorkomen dat haar burgers zichzelf gaan censureren uit angst dat elke vorm van kritiek op de EU de kop in wordt gedrukt en/of wordt bestraft; benadrukt dat de strategieën tegen desinformatie en propaganda niet mogen worden gebruikt als instrument om kritiek op de EU te voorkomen of de kop in te drukken;

10. merkt op dat China moedwillig informatie over de COVID-19-pandemie heeft achtergehouden en in de loop van de uitbraak desinformatie heeft verspreid, en dat de EDEO bezweek onder de druk van China in plaats van de waarheid te vertellen over de omvang van het Chinese optreden;
11. stelt nadrukkelijk dat beschuldigingen van inmenging in verkiezingen gebaseerd moeten zijn op degelijk en consistent bewijsmateriaal en niet op ongefundeerde beweringen, zoals is gebleken na het brexitreferendum; merkt op dat er in het geval er geen degelijk bewijs is van buitenlandse inmenging in verkiezingen, veel kans is dat er desinformatiecampagnes zullen ontstaan;
12. merkt op dat er tal van historische voorbeelden zijn van regeringen als belangrijkste verspreiders van onjuiste informatie, bijvoorbeeld in het geval van de beweringen dat alle economische migranten vluchtelingen zijn, dat migratie geen verband houdt met terrorisme of dat Irak over massavernietigingswapens beschikte;
13. uit zijn bezorgdheid over de arrestatie van de heren Evertsson en Andersson na het verschijnen van de documentaire over het zinken van de MS Estonia, niet in het minst omdat hun arrestatie een rechtstreekse schending van het recht op het verstrekken van informatie en de vrijheid van meningsuiting en de persvrijheid lijkt te zijn, en een actie is die men eerder zou verwachten in een derdewerelddictatuur; uit zijn twijfels over de wettigheid van het Estonia-akkoord van 1995, waarin het naderen van het wrak van de MS Estonia strafbaar wordt gesteld; is in dit verband van mening dat de Commissie, gezien het feit dat ze in het verleden steeds de mond vol had van het belang om journalisten te beschermen tegen aanvallen en vervolging, met name in derde landen, ook in dit geval hetzelfde standpunt moet innemen, nu een liberaal EU-land journalisten vervolgt voor het verrichten van waardevol onderzoekswerk dat duidelijk in het algemeen belang is;
14. merkt op dat de bewuste verspreiding van desinformatie tegen zogenaamd rechtse politieke partijen ernstige gevolgen heeft voor verkiezingsuitslagen en daardoor het gelijke politieke speelveld en het weefsel zelf van de democratie ondermijnt; beklemtoont dat we ons moeten hoeden voor elke vorm van desinformatie, ook wanneer deze tegen zogenaamd rechtse politieke partijen is gericht, in overeenstemming met de Europese waarden van gelijkheid, de rechtstaat en democratie;
15. waarschuwt ervoor dat de EU geen zelfverklaard “Ministerie van Waarheid” mag worden dat de vrijheid van meningsuiting en de vrijheid om informatie of ideeën te verstrekken zonder inmenging van enig openbaar gezag, aan banden legt; verzoekt de EU met klem ervoor op te passen dat zij geen (anti)propagandamachine wordt die alle vormen van oppositie tegen haar discours van een steeds hechter verbond het zwijgen oplegt;
16. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie en de regeringen en parlementen van de lidstaten.

Or. en

